

Boštjan M. Zupančič

JEZIKI IN DRUGE PESMI

JEZIKI

I

Bil si rojen prav tem besedam.
Z drugimi besedami:
bil si prisilno priučen na teh
skalnatih besedah ljudi
preteklo prekletost.

II

Nikoli nisi bil doma.
Tvoja veselja in tvoje žalosti
niso bila pisana v tem jeziku.

III

Tipal si v temi,
če bi lahko pripadal drugim
pokrajinam.
Bil je en poljub
na črnem vulkanskem parobku,
na polnočnem razpotju,
izrečen v besedah tretjega,
mehak ko sabrina sredica.
Veliko je bilo dionizičnega
v drvečih eukaliptih.

IV

Bil je jezik dveh taktov iz preludija
k suiti v C-duru,

sladko obupani samospev Bachove
protestantske molitve:
jezik, v katerem te je prekosila
prezgodaj dozorela (in umrla)
deklica.

V

Bili so mnogi razgovori v
slikovitem sanjskem jeziku gozdov
in vodá,
podkletenih témenosov,
skokov z ladij Kasparja Davida
(namenjenih za morska obzorja).
V tem jeziku ni besed in ni laži.

VI

V razumnih besedah, ki uporabljajo
same sebe, govori srce,
kadar piše pesem.
Tiho rosni stih preskakuje utrujene
pomene ožetih smislov,
v ranem svitu je njegova blagodat.

VII

Ko je v besedah izrečeno, izraženo,
zaigrano,
je izpeto hrepenjeno že zapeto
v spono samo zdajšnjega tukaj
in le zakaj se vgrajena hrepenjenja
razlagajo
privezane ladje, ki ne znajo odpluti.

VIII

Bit pa ni enkrat nekoč
in onstran cenениh obzorij.

IX

Tudi ne išči ljubezni v posamičnih
 poljubih.
 Za oboje pa so nemočne besede,
 koliko besed:
 skladovnice obledelih dagerotipij,
 nedogodkov.

X

Je takoj tukaj kot tam:
 imanentna transcendenca.

XI

Kako naj ti revni jeziki povedo,
 da si šele,
 ko te ni:
 in da te ni, dokler si.

O PREROKIH

Ne manjka se tistih, ki ne vidijo
 in morda res ni v naravi preroka,
 da bi bil skromen:
 k vragu torej s slepci in s
 preganjavičnimi preroki,
 ki kradejo od Nietzscheja.

Resnica res ni v delu celote,
 ampak Bakunin je imel bolj prav od
 Marxa.

Stvar pa ni v tem.
 (Poleg tega lilije, ki gnijo, res
 najbolj smrdijo.)

Kot vse drugo
 se tudi zavest na koncu
 cepi v veselje in žalost:

žalost (Marx) povrže še več žalosti
in
veselje žubori kot studenec
v razvodja in v velike delte
Sredozemlja.
In na koncu obliva stopnice
Apolonovega templja na Thiri.

In prav vseeno je,
res,
da je danes preveč ljudi na tem
planetu,
še zlasti, če vemo,
da ni razlike med življenjem in
smrtjo
in da zato ni razloga
ne
za strah
in ne
za žalovanje.

Seveda je zelo veliko
neumnosti
v obtoku:
a muhe imajo sveto pravico
iti na živce
slokemu Lipicancu.

Zato ima rep.

Toliko o prerokih.

Vsi preroki so lažni,
kajti,
kdor je res videl
in uvidel,
ta ne govori.

NA SVET

Prosili ste me za preskripcijo
in
dam vam
naslednje nasvete.

I

S pogumom
(in ne z razumom!)
udejanjajte
najglobjo plast
svoje svobode.

II

V plitvinah zavesti
zmagujte nad seboj:
vstajajte s svitom,
kajti svit je svet.

III

Če boste tako ravnali,
vam ni treba ljubiti svojega
bližnjega
in
naj vam ne bo mar,
ali vas ljubi on.

IV

Da ste dospeli,
boste vedeli,
ko boste ljubili
oba:
svojega bližnjega
in
svojega daljnega.
(Toda ta nasvet je odveč!)

V

Če se vam sanja
o dveh kačah
zvitih
na drevesu življenja,
si takoj zjutraj izgovorite
dela prost dan.

VI

Prišlo bo namreč nad vas,
obšlo vas bo,
trajalo bo nekaj minut
in potem
vse življenje.

VII

O tem dolgo ne boste govorili
nikomur,
kajti
vedeli boste
od tedaj dalje,
da je govorjenje laž.

VIII

V trenutku samozaobseženja v
Celoti
boste rojeni v globljo svobodo,
lahko boste hoteli tisto,
kar boste hoteli
hoteti.

Val,
utrujen od svoje posamičnosti,
pozabi,
kdo je,
da je bil,
da je,
da še bo
in
se spočije v Ocean.

Ker ga ni več, šele je.

Iz tega presežka boste lahko ljubili.

Vse je Eno:
svoboda,
lepota,

pravičnost
in
modrost.

Bit.

IX

Odsihmal ste bogovi.
Odsihmal je vsaka pot prava.

Posvečujte torej svoje posvečenje,
od svoje blagodati
tiho dajajte drugim:
vaš tihi nasmeh ima čudežno moč.

Prepoznali pa vas bodo samo tisti,
ki so kdaj bili v temni orbiti
Obstoja.

In tisti,
ki jih je
Maelstrom
izvrgel na oni strani
Alicine
čudežne dežele.

Bodite
spoštljivi samo do prvih
in
usmiljeni samo do drugih.

Drugi so zgolj otroci.